

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 673. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm38554.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Ved at omtale *Konstantinopels* Indtagelse af *Latinerne* (1204), bemærkede vi, at Grækerne endnu en Gang samlede deres Kræfter for at afstryge den store Skam og afryste det utaalelige Aag, men naar vi see Thronen, Theodor *Lascari* reiste i *Nikæa*, daglig styrkes, mens den Latinske i *Konstantinopel* vakler, ja see Michael *Palæologos* seierrig holde sit Indtog i den tilbagevundne Hoved-Stad (1261), da overskatte vi let *Grækernes* Kraft og Anstrængelser, fordi de glimre ved Siden ad de *Flamske* Lykke-Riddere, der, overladte til sig selv, omringede af Fiender og forhadte af deres Undersaatter, nødvendig maatte spille en elendig Rolle. At fordrive dem var nemlig hele Grækernes Helte-Gierning, saa med *Konstantinopels* Indtagelse ende deres Seire, og langt fra at kunne rense *Grækenland* og *Øerne* fra de mange Smaa-Herrer, som der havde sat sig fast, kunde *Palæologerne* hverken i *Europa* eller *Asien* forsvare hvad de havde. Allerede under Michaels Søn *Andronikos* oversvømmede nemlig de Osmanniske Tyrker Lille-Asien, og da Keiseren leiede Almogavarerne til at fordrive dem, saae Man ikke blot disse sætte sig fast i *Gallipoli* og trodse hele Rigets Styrke, men en Klat *Tyrker*, som forbandt sig med dem, spillede siden paa egen Haand hele to Aar Mester i Trakien, og deres Anfører *Kalil* prøvede som et ulykkeligt Forvarsel endog Keiser-Kronen paa sit Hoved, da den ved et vundet Slag faldt ham i Hænderne. Det er da kun Tyrkernes Raahed, og navnlig deres Ukyndighed i Beleirings-Konsten, der kan forklare os det Særsyn, at *Konstantinopel* først 150 Aar senere faldt i deres Hænder, og naar *Grækerne* paa ingen Maade længer kunde forsvare sig selv, var det bedre de kom under *Tyrkernes* Aag, der 674dog kun plagede Kroppen, end i *Latinernes* Vold, der vilde slaae Sjælen ihjel. Sagen var da kun, at Undergangen forsinkedes, til Vester-Leden kunde modtage den *Græske* *Pebbling-Skole*, der for Frem-Tidens Skyld maatte holdes vedlige, og til *Tyrkerne* ved *Donau* og det *Adriatiske* Hav kunde finde deres Skranker. Hvorledes disse Skranker reistes i de staaende Hære med Krigs-Tugt og Krigs-Konst og i *Venedig*, har vi seet, og maae kun tilføie, at *Krudtets* Anvendelse, som først i det *Femtende* Aarhundrede begyndte at spille sin Hoved-Rolle, staaer hermed i nøieste Forbindelse. Uagtet nemlig *Edvard* den *Tredie*, efter Samtidiges gyldige Vidnesbyrd, betjende sig af Krudtet baade i Slaget ved *Cressy* og paa de *Skotske* Grændser**Villani* hos *Muratori* XIII. 947. *Barbours* Riim-Krønike om *Bruce*, Sang XVII. 250-52. XIX. 394-401., saa var det dog først *Frands Sforza* i Italien og Brødrene *Bureau* i *Frankrig*, der ved Midten af det *Femtende* Aarhundrede tilgavns lod Kanonerne spille saa Murene sprang**Sismondis* Italienske Historie IX. 293. Sammes *Franske* Historie XIII. 495.. Denne Konst blev nu vel ingenlunde Tyrkerne forborgen, da de meget mere ved *Konstantinopels* Indtagelse med forbausende Held betjende sig af den, men den stod dog for dem som en fremmed Trolddom, de hverken havde Lyst eller Hoved til selv at bemestre sig.